

Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság

Utolsó frissítés dátuma: 2021.01.11.

Fertőzöttség állapota

Fertőzések száma: 41 fő

A járvány az egyéni megbetegedések szintjén maradt. A laoszi egészségügyi hatóságok nem állapítottak meg a normál körülményektől eltérő járványkészségi szintet. Az első megbetegedéseket 2020. március 24-én regisztrálták.

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

Az utolsó fertőzötteket december 7-én regisztrálták egy 65 éves orosz állampolgár (pilóta) és egy Moszkvából hazatért 19 éves laoszi diáklány személyében, akik a kötelezően előírt kététes karanténeljárás során produkáltak pozitív tesztet.

A laoszi hatóságok december 4-én a Kínával határos északi Bokeo tartomány Ton Pheung kerületének azonnali lezárását rendelték el, miután két kínai, koronavírussal fertőzött állampolgár illegálisan lépett át a határon és november utolsó hetében több napon keresztül tartózkodott a kerület különleges gazdasági övezetében. A kínai állampolgárok Mianmar Tachileik kerületén keresztül érkeztek Laosz területére. December 14-én a kerületben további korlátozásokat rendeltek el, amelyek keretében betiltották a nagyobb összejövetelek (fesztiválok, esküvők, ceremóniák és egyéb, jelentősebb tradicionális rendezvények) szervezését.

A határok tavaly április 1-től tartó folyamatos lezárásának köszönhető jelenlegi viszonylag stabil és biztonságos helyzet ellenére ugyanakkor a kormány a korlátozó intézkedések enyhítése mellett augusztusban és szeptemberben újabb szigorításokat (charter járatok törlése) vezetett be, amelyeket azonban októbertől kezdődően feloldott, majd december végétől ismét érvénybe léptetett.

A Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter december 23-i rendeletében 2021. január 31-ig szóló érvényességgel újabb szigorító rendelkezéseket léptetett életbe a vírus új, veszélyesebb és gyorsabban terjedő mutációjának felbukkanása és a szomszédos országokban (Mianmar, Thaiföld) a fertőzések újabb terjedése kapcsán, ami Laosz számára is megnövekedett kockázatot jelent. A rendeletben a miniszter – többek között – az alábbi intézkedéseket adta ki:

- 1./ Charter járatok felfüggesztése.
- 2./ Turista- és látogató vízumok kiadásának felfüggesztése.
- 3./ Hagyományos és kishatártákelőhelyek zárva tartása
- 4./ Nemzetközi határátkelőhelyek zárva tartása.
- 5./ Koncertek, klubestek, újévi összejövetelek betiltása.
- 6./ A határellenőrzés szigorítása; az illegális határátkelések megakadályozása.
- 7./ Az országba belépők egészségi állapotának, tevékenységének, mozgásának nyomon követését szolgáló rendszer bevezetése, a költségek felmérése.
- 8./ A hatósági karantén-központok fejlesztése, bővítése az esetlegesen nagy számban külföldről érkező fertőzöttek (külföldről hazatérő laoszi vendégmunkások) fogadására.
- 9./ A Laoszba belépő külföldi állampolgárok koronavírus elleni kötelező egészségügyi biztosításának vizsgálata.
- 10./A koronavírus elleni oltóanyag mielőbbi beszerzése, lakossági oltási terv készítése.

Külföldi állampolgárok az országot a kormány válságbizottsága által engedélyezett mentesítő és charter járatokkal elhagyhatják. A 2020. december 23. – 2021. január 31. közötti időszakban a járvány terjedése által érintett országokból érkező charter járatokat a kormány befagyasztotta. Kivételt képeznek a nélkülözhetetlennek bizonyuló humanitárius járatok (az ENSZ Világélelmészeti Programja által hetente vasárnapi napokon üzemeltetett Kuala Lumpur-Vientiane járat), de azok esetében is az engedély kiadása esetenkénti elbírálás alapján történik. A járvány terjedése által nem érintett országokból érkező esetleges charter járatokon nem lehet a járvány terjedése által érintett országokból származó tranzit utas. A kormány válságbizottságának döntése értelmében a Lao Airlines 2021. január 1. és 23. között nem indít charter járatokat

A kormány folytatja a tárgyalásokat a légi járatok helyreállításáról és az utazások megkönnyítéséről Vietnammal és Japánnal, és kész hasonló konzultációkat folytatni ASEAN-országokkal, amennyiben azok kezdeményezik. A fertőzés helyi terjedésének kockázata csekély; a legnagyobb kockázatot a főként Thaiföldről visszatért 300 ezer laoszi vendégmunkás jelenti. A szórványos esetek előfordulását az egészségügyi ellátó rendszer még tudja kezelni, a megbetegedések csoportos szintre emelkedése azonban már komoly kihívás elé állítaná. Laosz a járvány esetleges terjedését csak a nemzetközi közösség támogatásával tudja kezelni.

2020. március 24. és 2021. január 31. között mindenfajta vízum kiadása szünetel; a korábban érvényes vízummentességi megállapodásokat a laoszi fél átmenetileg visszavonta. Kivételes jelleggel diplomaták, a nemzetközi szervezetek alkalmazottjai, külföldi szakértők, befektetők, üzletemberek, mérnökök, vendégmunkások, akiknek a munkájára a külképviseleten, illetve

a gazdasági egységeknél és a folyamatban lévő projekteken sürgős szükség van, beléphetnek az országba a kormány válságbizottságának engedélyével. 2020. december 23. és 2021. január 31. között az ilyen jellegű belépési engedély- és vízumkérelmeket is esetenként bírálják el, és általános elvként nem adnak ki belépési engedélyt / vízumot azoknak a külföldi állampolgároknak, akik olyan országból érkeznek, ahol a járvány új hullámban, közösségi szinten terjed.

Az engedélyeztetési eljárást a laoszi partnernek/fogadó intézménynek kell Laoszban kezdeményeznie a Külügyminisztérium Konzuli Főosztályán a beutazás szükségességét és sürgősségét igazoló indoklással. Csatolni szükséges a szállodai szobafoglalás visszaigazolását a 19 vientiáni szálloda egyikében, amelyben a belépő a megérkezést követően kötelező két hetes karantént tölti. A belépési engedélykérelem válságbizottság általi jóváhagyását követően az engedélyt a belépő országa szerinti illetékes laoszi nagykövetséghez/főkonzulátushoz (Magyarország esetében az oda akkreditált bécsi laoszi nagykövetséghez) továbbítja, amely kiadja a belépési engedélyt/vízumot.

Az engedélyezett belépőkön belépéskor testhőmérséklet mérést, majd 48 órán belül koronavírus tesztet végeznek és a központi, illetve helyi szintű válságbizottság által meghatározott helyszínen (a teszt eredményének függvényében szállodában, egészségügyi intézményben, vendégmunkások esetében közösségi karanténban, Laoszban rezidens külföldi diplomaták esetében a lakóhelyükön) eltöltendő 14 napos karantént írnak elő. Az országba hivatalos és munkavállalási, munkavégzési céllal belépőktől laoszi belépő vízumot, 72 óránál nem régebbi, negatív eredményű PCR típusú koronavírus tesztet követelnek meg, amelynek meglétét a légitársaságoknak kell ellenőrizniük. A belépőknek utazási történetükről (az elmúlt 14 nap) formanyomtatványon kell nyilatkozniuk.

2020. április 1. és 2021. január 31. között minden helyi, kishatárforgalmi és nemzetközi határátkelőhely lezárt. A hagyományos helyi- és kishatárforgalmi határátkelőhelyek a személy- és áruforgalom előtt továbbra is zárva maradnak, kivéve azt a néhány átkelőhelyet, amelyeken keresztül a kormány az áruszállítást engedélyezi. A nemzetközi határátkelőhelyeket illetően, a magánszemélyek be- és kilépése általában továbbra sem engedélyezett, kivéve azokat a laoszi és külföldi állampolgárokat, akik sürgős szükség okán, a munkavégzésükkel összefüggésben kell, hogy be-, illetve kilépjenek, amit a kormány válságbizottsága engedélyez. A nemzetközi áruszállítás a nemzetközi határátkelőhelyeken keresztül a megszokott rend szerint folytatódik.

Menetrend szerinti légi járatokkal általános szabály szerint az országba nem lehet beutazni, az országot nem lehet elhagyni, az országban nem lehet tranzitálni. Kivételt a hetente közlekedő Vientiane-Kunming járat képez, amely elsősorban kínai vasútépítő munkásokat szállít Laoszba, valamint a Vientián-Guangzhou járat.

A laoszi-kínai vasút építésén dolgozó kínai vendégmunkások kivételes esetekben csoportosan (120-400 fős csoportokban) légi úton térnek vissza az országba.

A szárazföldi határátkelőhelyeken Laoszba visszatérő laoszi vendégmunkásokon május 4-től koronavírus tesztet végeznek el.

Az április 1.-május 3. között érvényes lakóhely/tartózkodási hely elhagyásának tilalmát május 4-én, a tartományok közötti mozgás, közlekedés április 1-május 17. közötti tilalmát május 18-án feloldották. Magánszemélyek az országon belül a szükség diktálta mértékben szabadon mozoghatnak a megelőző- és óvintézkedések szigorú betartása mellett.

A Lao Airlines április 1.- május 17. között felfüggesztett belső járatai május 22-től kezdődően újra üzemelnek.

Nyilvános események

Az egészségügyi megelőző- és óvintézkedések, úgy mint az egy méternél nagyobb távolságtartás, a szappannal, vagy kézfertőtlenítővel való gyakori kézmosás, a testhőmérséklet-mérés, az arcmaszk-viselés és az általános higiéniai szabályok szigorú betartása minden körülmények között, az engedélyezett tevékenységek során is kötelező.

Koncertek, klubestek, újévi összejövetelek, ünnepek, hagyományos ünnepek a december 23.-január 31. közötti időszakban nem rendezhetők, esküvők – korlátozott számú résztvevővel - tarthatók.

A különböző Intézményekre, szolgáltatásokra vonatkozóan hozott korábbi korlátozó intézkedéseket fokozatosan feloldották. November 1-től az utolsók között megnyílhattak a szórakozóhelyek és a karaoke bárók, a megelőző és óvintézkedések szigorú betartása mellett, azonban 23.00 órakor be kell zárniuk.

Július 1-től-től minden sportesemény és mindenfajta sportverseny engedélyezett volt, megfelelő nézőszámmal és a nézőkre kötelező óvintézkedések betartásával, december 23-tól azonban az év végi maraton futóversenyeket betiltották.

A járvány decemberi thairföldi és mianmari terjedése kapcsán Észak-Laosz hat tartományának helyi hatóságai pótlólagos korlátozó intézkedéseket vezettek be: elhalasztották a Vang Vieng-i zenei fesztivált; Luang Prabangban felfüggesztették a „hmong” és a „khmu” kisebbségi etnikumok (korábban engedélyezett) hagyományos újévi ünnepeit és az azokhoz kapcsolódó kulturális rendezvényeket; betiltották az újévi összejöveteleket.

Iskolák helyzete

A megelőző- és óvintézkedések betartása mellett szeptember 1-től megkezdődött az iskolai tanév.

Karantén intézkedések (otthoni és hatósági)

Külföldről érkezők belépésekor a laoszi hatóságok koronavírus tesztet, majd 14 napos hatósági karantént írnak elő kijelölt helyen. Mind a laoszi, mind a külföldi állampolgároknak először a hatóság által kijelölt karanténban, illetve szállodában kell várakozniuk a megérkezéstől számított 48 órán belüli teszt eredményére. A kivételes engedéllyel az országba belépő külföldi állampolgárok kijelölt szállodákban, a Laoszban rezidens diplomaták otthonukban töltik a karantént.

A laoszi lakosság körében tüneteket mutatóknak, akik fertőzött személlyel voltak kapcsolatban, 14 napos hatósági karantént, kórházi izolációt írnak elő.

A főként Thaiföldről hazatérő laoszi vendégmunkásokat (2020 márciusa és novembere között a kormány válságbizottságának tájékoztatása szerint kb. 300 ezer fő) május 4-től kijelölt helyen (vidéken általában szállodákban) 14 napos hatósági karanténra kötelezik, és koronavírus tesztet végeznek rajtuk. A fővárosban kerületenként 1-1 elszigetelő központot alakítottak ki. Esetenként ezek iskolák, vagy oktatási központok. A kormány válságbizottsága vizsgálja annak lehetőségét, hogy a külföldről visszatért szakképzett laoszi vendégmunkásokat a különleges gazdasági övezetekben, vagy máshol foglalkoztassa, ugyanakkor nehézséget okoz, hogy többségük Thaiföldön a szolgáltató szektorban dolgozott, Laoszban pedig elsősorban a mezőgazdaság tud új munkahelyeket kínálni.

Utazási tanácsok

A Laoszban dolgozó és tanuló külföldiek visszatérhetnek hazájukba, a külföldön dolgozó és tanuló laosziak visszatérhetnek fogadó országukba a célország óvintézkedései és szabályai alapján.

Gazdasági korlátozások– (tervezett) feloldási ütem

Munkavégzés: Az állami intézmények, szervezetek, az állami és magánvállalatok 2020. május 18-tól a megszokott munkarend szerint működhetnek. Ahol a szükséges távközlési eszközökkel és internet-kapcsolattal rendelkeznek, a távmunka tovább folytatható. Május 4. és 17. között működhettek, de váltott műszakban. Április 1. és május 13. között zárva tartottak, és csak a válságkezeléssel összefüggő munkába járás és munkavégzés volt engedélyezett, a lehetőségek függvényében, preferáltan távmunka útján.

Képzési kurzusok, szemináriumok, hivatalos értekezletek május 18-tól tarthatók. Május 4-17. között csak korlátozott létszámmal voltak tarthatók, április 1.- május 3. között nem voltak tarthatók.

A gyárak, üzemek, fejlesztési projektek május 18-tól a megszokott rendben folytathatják termelésüket, tevékenységüket a kormány válságbizottságának előírásai alapján. Május 4-17. között a nagyobb gyárak, üzemek, termelési egységek működhettek, de csak a kormány válságbizottságával aláírt MoU-k alapján. A válságbizottság központi, valamint tartományi szintjein technikai ellenőrző bizottságok jöttek létre. A nagy létszámú munkaerőt foglalkoztató gyárak, üzemek, termelő egységek a kormány központi válságbizottságának engedélyével, irányításával és felügyelete alatt üzemeltek a központi technikai ellenőrző bizottság folyamatos kontrollja mellett. Az üzleti vállalkozások a helyi hatóságok engedélyével és a fővárosi, illetve tartományi szintű válságbizottságok engedélyével és ellenőrzésével működhettek. Április 1. és május 3. között a gyárak, üzemek, fejlesztési projektek, vállalkozások zárva tartottak. Egy vállalatnál, a Phou Bia Bányászati Vállalatnál rendelték el rendkívüli egészségügyi ellenőrzést, mivel egy Pápua Új-Guinea-i alkalmazottjuk fertőzött volt.

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

A járvány terjedésének megelőzéséhez szükséges eszközök (maszk, kézfertőtlenítő, orvosi felszerelések, orvosi védőeszközök) importvámjának felfüggesztése. Exportkorlátozásokat nem vezettek be. A laoszi Ipari és Kereskedelmi Minisztérium tájékoztatása szerint 2020 első hat hónapjában a laoszi export 2,6 milliárd dollárt tett ki, ami 5,1%-os csökkenést jelent az előző év hasonló időszakához viszonyítva. Jelentősen csökkent a Kínával határos Luang Namtha és Oudomxay tartományok határmenti kereskedelme. Kína februárban lezárta laoszi határát; nagy mennyiségű gyümölcs, zöldség, hús, élőállat a laoszi oldalon raktárakban és állattartó központokban vesztegelt, és a friss áru megromlott. A laoszi kereskedők komoly veszteségeket könyveltek el, és a határ újbóli megnyitása után a kínai partnerek csökkentett áron vették át a laoszi termékeket. Mindez a laoszi exportőrök kínai szállításainak átmenetileg „kedvét szegte”.

A 2020 decemberében a thaiföldi Samuth Sakhon tartományban bekövetkezett tengeri halpiaci fertőzések nyomán Laosz december 23-tól kezdődően betiltotta a Thaiföldről származó fagyasztott és friss tengeri termékek importját.

Logisztika és szállítmányozás állapota

Közúti, vasúti, légi és tengeri szállítmányozás

Közúton a közlekedés és áruszállítás a tartományok között április 1. és május 3. között nem volt engedélyezett; május 4. és május 17. között korlátozott mértékben, csak engedéllyel volt lehetséges; május 18-tól korlátozás nélkül engedélyezett. A thai, vietnami és kínai határon az áruszállító kamionok átlépése megengedett. Novemberben-decemberben a thai határon naponta 700-900, a vietnami határon 300-500, a kínai határon néhány tucatnyi kamion kelt át. 2020. december 21-én átadták a Vientián-Vangvieng autópálya 109 km-es szakaszát, amely a két település közötti közlekedés időigényét négy óráról egy órára csökkenti. A kínai finanszírozással és laoszi részvétellel létesülő autópályát a jövőben Luang Prabangon keresztül a kínai határig hosszabbítják meg. Vasút Laoszban egyelőre nincsen. A kínai közreműködéssel épülő, Vientiánt a kínai határral összekötő 414 km hosszú laoszi vasút (amely a tervezett Szingapúr-Kunming vasútvonal laoszi szakasza) a tervek szerint 2021 decemberére készül el. A vasút megépítésével az áruszállítás időigénye a laoszi fővárostól a kínai határig két napról három órára csökken. A légi szállítás a tartományok között május 18-tól kezdődően újra megengedett, nemzetközi légi szállítmányozás azonban csak a kormány válságbizottságának engedélye alapján, kivételes esetekben lehetséges. Laosznak nincs tengerpartja; a tengeri szállítmányozás főként Klong Toey (Bangkok), Lem Chabang (Thaiföld) és Danang, illetve Ho Chi Minh-város (Vietnam) kikötőin keresztül bonyolódik.

Nagyobb árulogisztikai központok (kikötők, repterek) helyzete

A belföldi személy- és áruszállítást bonyolító repülőterek május 22-től újra működnek. A 4 nemzetközi repülőtér (Vientiane, Luang Prabang, Savannakhet, Paksé) nemzetközi forgalmat bonyolító részei továbbra is zárva tartanak. Cargo járatok alkalmanként és ritkán (Thaifölddel, Vietnammal és Szingapúrral hetente egy alkalommal) működnek.

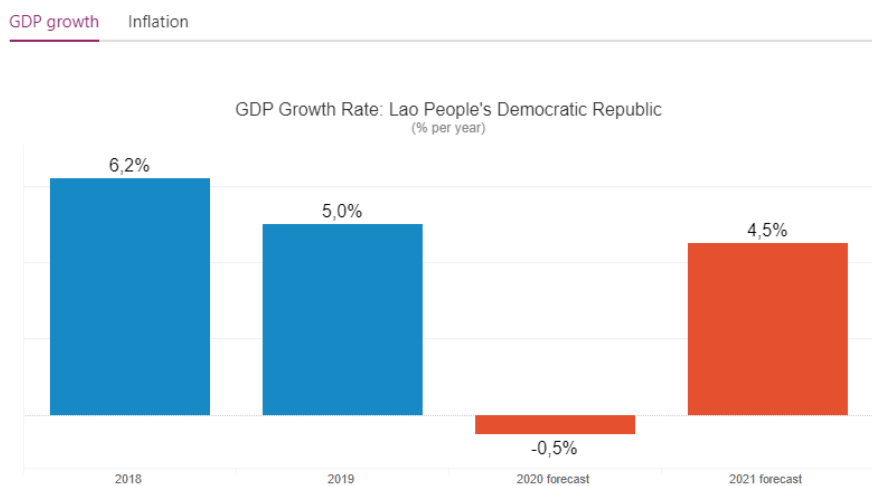
Egyéb

A Különleges Gazdasági Övezetek és ipari parkok május 18-tól kezdődően újra korlátozás nélkül működhetnek a megelőző- és óvintézkedések szigorú betartása mellett.

Gazdasági kilátások

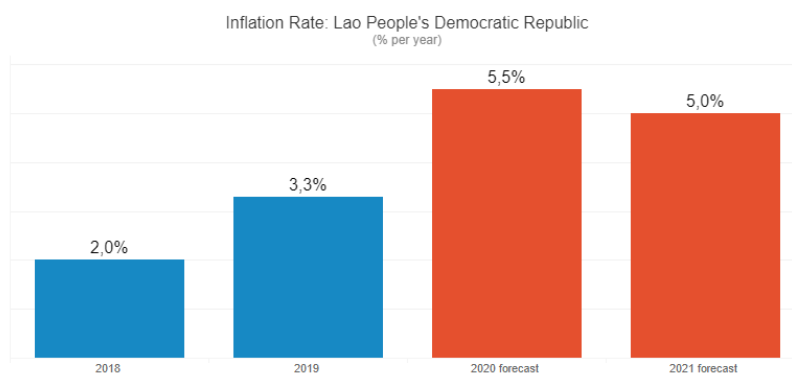
A laoszi Gazdaságkutató Intézet, a Világbank és az Ázsiai Fejlesztési Bank becslései szerint a laoszi GDP 2020-ban 1%-kal, a legrosszabb forgatókönyv esetén 1,8 %-kal csökken. A GDP növekedése 2019-ben a tervezett 6,5% helyett 5,0% volt. 2020-ban a koronavírus járvány elterjedése előtt tervezett 6,2%-os GDP növekedés -0,5%-ra csökken, 2021-ben azonban 4,5%-os lesz. A Világbank laoszi irodájának legutóbbi, 2020. decemberi tájékoztatása szerint a délkelet-ázsiai ország gazdasága a tárgyévben 0,6%-al csökkenhet, ugyanakkor 2021-ben kb. 4,9%-os, 2021-ben 4,8%-os GDP növekedés várható. Az infláció (amelyet elsősorban az élelmiszerek növekvő ára, valamint a laoszi kip Thai Baht-hoz és USD-hez viszonyított értékvesztése gerjeszt), a 2020. év elejei 6-7%-ról október végére 3%-ra mérséklődött, és az év végére 5,5%, 2021-ben 4,9%, 2022-ben pedig 5,0% körül alakulhat.

A nemzetközi pénzügyi intézmények mellett október végén a laoszi kormány is ismertette a helyi gazdaságra vonatkozó prognózisát, aminek értelmében 2020-ban 3,3%-os GDP növekedést várnak. A bruttó hazai termék 16,6%-át adó agrárszektor bővülése 2,3%-os lehet, míg az ipari szektor növekedése várhatóan 9,8 százalékos körüli lesz. A laoszi gazdaság gerincét (39,5 %) adó szolgáltató szektor 1,6 százalékkal eshet vissza az év folyamán. Az olyan, jelenleg is folyó nagyobb beruházások, mint a laoszi-kínai vasútvonal fejlesztése, Vientián – Vang Vieng-Luang Prabang-Boten gyorsforgalmi autópálya építése, valamint ipari parkok, bányaprojektek és vízerőművek építése nagyban hozzájárulhat a COVID-19 koronavírus által generált gazdasági nehézségek csökkentéséhez.

Source: Asian Development Bank. Asian Development Outlook (ADO) 2020 Supplement (June 2020)

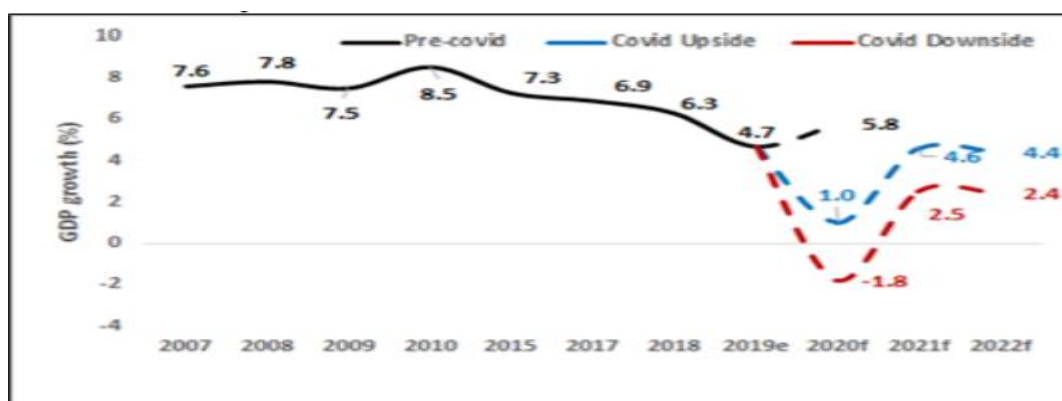
Az infláció a 2019. évi 3,3% után 2020-ban 5,5, 2021-ben 5%-ra becsülhető.

Source: Asian Development Bank. Asian Development Outlook (ADO) 2020 Supplement (June 2020)

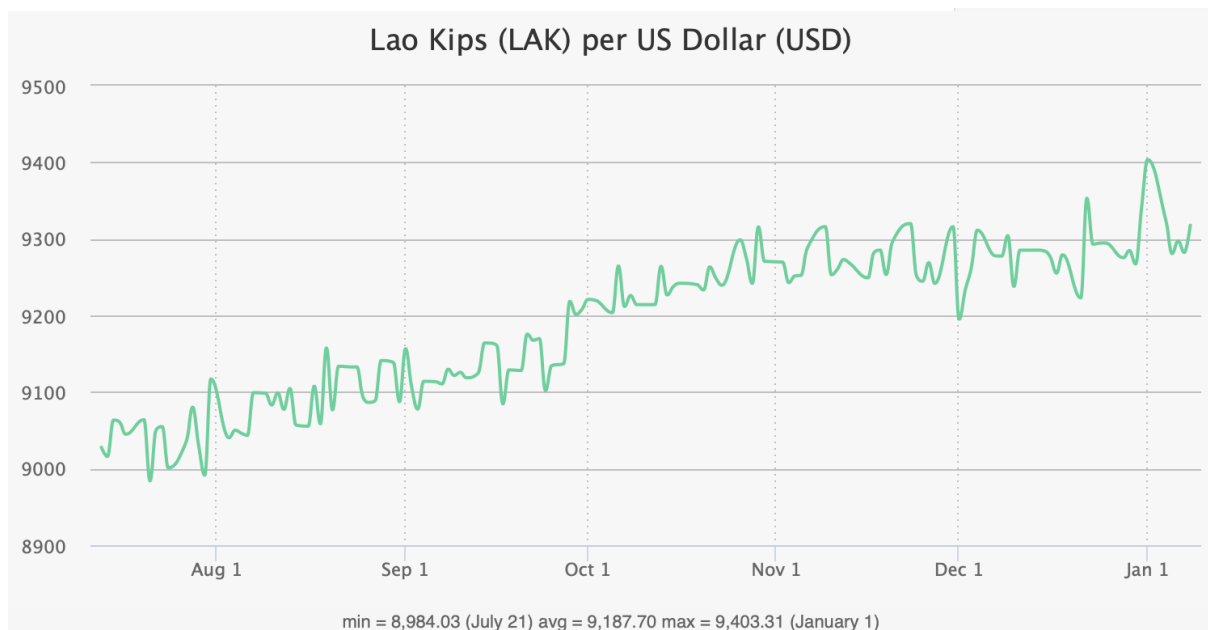
A mikro-, kis- és közepes vállalkozások széleskörű elterjedésének köszönhetően laoszi részről a munkanélküliségi rátát normál körülmények között 2%-ra becsülik. Mivel éppen a mikro- és KKV-k szenvedték meg leginkább a járvány terjedését, ez az arány a laoszi becslések szerint 25%-ra nőtt. A munkanélküliség az idegenforgalom és a szolgáltatások ágazatában nőtt meg leginkább (előbbi a városokban foglalkoztatottak 11, utóbbi 22%-át adja). Laoszi becslések szerint a megnövekedett munkanélküliség miatt minimum 96 ezer, maximum 214 ezer fő eshetett vissza a mélyszegénység szintjére (1,90 dollár napi jövedelemnél kevesebbel rendelkezők). A negatív trendet a járvány által kevésbé sújtott mezőgazdaság foglalkoztatási kapacitása nem tudja ellensúlyozni. Laoszban a mélyszegénységben élők aránya 2007-2008-ban 27,6, 2018-2019-ben 18,3% volt. A 2017. évi munkanélküliségi ráta (9,4%) 2020-ban 20%-ra nőhet.

A költségvetési deficit a Világbank adatai szerint (2019-ben a GDP 5,1%-a) a GDP 7,5-8,8%-ára nő. A valutatartalékok csökkennek, és 2020-ban egyhavi importot tesznek ki. A következő két évben Laosz gazdasága 2,5-4,5%-kal növekedhet. A laoszi kormány november eleji tájékoztatása szerint 2021 és 2025 között GDP arányosan átlagosan 3% körül kívánja tartani a költségvetési hiányt.

Forrás: <https://www.worldbank.org/en/country/lao/publication/covid-19-to-impact-lao-pdr-growth-debt-in-2020-new-world-bank-report>

A laoszi kip árfolyama az USA dollárhoz az alábbiak szerint alakult az elmúlt időszakban.

Forrás: <https://www.exchange-rates.org/history/LAK/USD/G/180>

A mezőgazdaság és az élelmiszertermelés kevésbé szenvedte meg a járványt, mivel a farmgazdaságokban a kistermelők jó része kisebb fennakadásokkal (lakóhely elhagyási tilalom miatt értékesítési nehézségek, vetőmag, mezőgazdasági eszközök, gyomirtó, műtrágya átmeneti hiánya, közlekedési nehézségek) folytatni tudta a termelést. Ugyanakkor az ország élelmiszerellátásában nehézségeket okoz a két éve tartó aszály, ennek következtében a korábbi éveknél jóval alacsonyabb termésátlaggal kell számolni, így a gazdálkodók bevételei is csökkennek. Tovább rontja a helyzetet, hogy a rizs és a hús ára is emelkedett az utóbbi hónapokban. Az IT szektor kezdetleges, de gyorsan fejlődik: Laosz a legkevésbé fejlett országok között az egyik leggyorsabb 4G mobil internettel (17,1 Mbps) rendelkezik; nemzetközi összehasonlításban 100 ország listáján az 52. helyet foglalja el. Az ASEAN-országok közötti hasonló összehasonlításban Szingapúr és Vietnam után a 3. helyen áll. A járvány ösztönzőleg hat az IT- szektorra, az internet, a mobil- és elektronikus eszközök használatára a gazdaság számos ágazatában, az oktatásban, a közigazgatásban, mint mindenhol máshol a világon. Hamarosan bevezetésre kerül az 5G.

A Világbank júniusi jelentése szerint Laosz adóssága folyamatosan növekszik, és a bilaterális hitelezők irányába mozdul el. Az adósság 2020-ban a GDP 65-68%-ára nő. A külföldi hitelek kamat- és alaptőke törlesztése 2020-ban 1,2 milliárd dollárra nő (2019-ben: 842 millió dollár). 2020-2023 között az adósságszolgáltatás összeségében 4,5 milliárd dollárt, évente átlagosan 1,1 milliárd dollárt (átlagosan az éves állami bevételek 55%-a) tehet ki. A Nemzetgyűlés júniusi ülésén a miniszterelnök arról tájékoztatta, hogy az adósságprobléma kezelése érdekében Laosz kötvényeket bocsát ki, valamint az állami beruházások finanszírozására felvett, a magánhitelezőkkel szembeni tartozását kereskedelmi banki adósságokká konvertálja át. (Megjegyzés: Laosz legközelebb 2021. január elején és közepén tervezi új állampapírok kibocsátását, összesen 50 millió USD értékben.)

A jelenlegi, 1 Mrd USD közeli laoszi valutatartalékok alacsonyak, mindössze másfél hónapnyi importot fedeztek, azonban 2020 augusztusában jelentősen, mintegy 1,4-1,5 Mrd

USD-re (2,5 hónapnyi import) nőttek, a laoszi Központi Bank és a People's Bank of China között kötött „Swap Agreement”-nek köszönhetően, amelynek keretében Laosz mintegy 1 Mrd USD értékben pótlólagos pénzügyi forráshoz jutott. Ennek kb. 50%-át a külföldi valutatartalékok feltöltésére használták fel. Az ügylet részleteit és feltételeit nem hozták nyilvánosságra. Mindössze annyi tudható, hogy a megállapodás lejáratá 3 év, s Laosz a piacinál kedvezőbb feltételekkel jutott USD-hez. A WB laoszi elemzői feltételezik, hogy az ügylet egy kínai „csomag” első része, amelyet továbbiak követhetnek.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

A kormány a költségvetésből február 19-én 30 milliárd kip (kb. 3,33 Millió USD) válságalapot képezett, amelyből május 6-ig 23,38 Milliárd kipet (2,6 Millió USD-t) használtak fel. Február 19. és május 6. között magánszemélyek, vállalatok, nemzetközi szervezetek és baráti országok 11,3 milliárd kip (1,26 Millió USD), 488 ezer USD és 2,5 millió Thai Baht (78 ezer USD) készpénzadományban részesítették Laoszt. A segélyként átadott orvosi felszerelések, védőeszközök, tesztek, maszkok, fertőtlenítőszeres értéke 33,68 Milliárd kipet (3,74 Millió USD) és 2,08 Millió USD-t tett ki. Azóta újabb hivatalos adatokat nem közöltek.

Az Ázsiai Fejlesztési Bank (ADB) 1,3 millió dollár segélyt nyújtott Laosznak a koronavírus terjedése elleni küzdelemre (maszkok, fej- és cipővédők, orvosi kesztyűk, lélegeztető gépek). Az ADB korábban, május 25-én már 20 millió dollár értékű hitelt hagyott jóvá Laosznak a járvány terjedésének megfékezésére és negatív gazdasági hatásainak kezelésére.

A Laoszban augusztus 22-24. között hivatalos látogatást tett Toshimitsu Motegi japán külügyminiszter kormánya nevében 1,6 milliárd yen (kb. 13,7 millió dollár) értékű, orvosi eszközökből álló segélyt nyújtott át laoszi partnerének, amely a koronavírus járvány második hullámú laoszi terjedésének megelőzéséhez hivatott hozzájárulni

A felsorolt adatok is jól tükrözik, hogy Laosz a válságkezelésben elsősorban a nemzetközi közösség segítségnyújtására támaszkodik.

A 4 ezer, jobbára KKV-kat tömörítő Laoszi Nemzeti Kereskedelmi és Iparkamara (LNCCI) alelnökének tájékoztatása szerint a laoszi vállalatok és KKV-k közül a légitársaságok, utazási irodák, hotelek, közlekedési vállalatok, éttermek, masszázsszalonok, golf klubok és textil üzemek szenvedték el a legnagyobb veszteségeket. A KKV-k tevékenységük újraindításához három forrásból jutnak hitelekhez: a kormány négy bankon keresztül 100 milliárd kip (Kb. 11,1 Millió USD) kedvezményes hitelt nyújt; a nemzetközi pénzügyi intézmények 80 Millió USD hitelt nyújtanak Laosznak, amelyből 40 Millió USD-t fordítanak a KKV-k hitelezésére; továbbá Kína 300 Millió USD értékű kedvezményes hitelcsomag felajánlásával támogatja Laoszt, amelynek első 100 Millió USD nagyságú részlete elérhetővé vált.

A miniszterelnök 2020. április 2-i rendeletében a koronavírus helyzettel összefüggő fontosabb gazdasági intézkedésekről az alábbiak szerint rendelkezett:

- Az 5 millió kip (kb. 500 Euro) alatti havi jövedelemmel rendelkezők (az állami és magánszektorban egyaránt) személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségének felfüggesztése három hónapra, áprilistól júniusig.
- A mikro vállalkozások adózási kötelezettségének felfüggesztése áprilistól júniusig.

- A külföldről érkező segélyszállítmányok és a belföldi adományok nem kerülhetnek kiskereskedelmi forgalomba, azokat azonnal az arra leginkább rászoruló egészségügyi személyzetnek és a lakosságnak kell kiosztani. Az illetékes hatóságoknak rendszeresen jelentést kell tenniük a miniszterelnöknek az elosztásról, a sürgősen államilag beszerzendő orvosi eszköz- és maszkigényekről. A beszerzéseknek átláthatóknak és ellenőrizhetőknak kell lenniük.
- Az idegenforgalmi ügynökségek, vállalkozások adózásának felfüggesztése áprilistól három hónapra.
- Útadó fizetési határidejének elhalasztása március 31-ről június 30-ra.
- Az egyéni és vállalati áram- és vízdíjszámlák csökkentésének, vagy a fizetés elhalasztásának vizsgálata.
- A koronavírus-helyzet által sújtott vállalkozások társadalombiztosítási fizetési kötelezettségének elhalasztása három hónapra, áprilistól júniusig.
- A létfontosságú nagyvolumenű beruházások, projektek lehetőség szerinti folytatása, működésük fenntartása, a befektetések ösztönzése.
- A minisztériumok, helyi hatóságok adminisztratív költségeinek 10%-os csökkentése (értekezletek, szemináriumok, fogadások, tudományos kutatások, építkezések, ünnepi rendezvények felfüggesztése).
- A parlament által 2020-ban jóváhagyott nagy beruházási projektek elhalasztása 2021-re.

Az egészségügyi miniszter április 6-i rendeletében 10-8-5-3 euronak megfelelő napi pénzjárandóságokat állapított meg a fertőzötteket kezelő orvosoknak, ápolóknak, a laboratóriumokban dolgozóknak, a fertőzött betegeknek, a hatósági karanténban lévőknek, az orvostanhallgatóknak és a különböző szintű válságbizottságokban dolgozó kormánytisztviselőknek.

Vientián Városfejlesztési és Közigazgatási Hatósága az április-június hónapokra felére csökkentette a lakossági szemétszállítási díjat.

A Vientiane Water Supply Enterprise június 1-től július 31-ig 5%-kal csökkentette a lakossági fogyasztók számára a vízdíjat. Az állami intézmények, gyárak, üzemek, vállalatok vízdíja változatlan maradt.

Június 17-i tájékoztatása szerint a Laoszi Társadalombiztosítási Szervezet (Lao Social Security Organization – LSSO) 60%-ban téríti a kormány rendkívüli válságintézkedési miatt azon munka nélkül maradt, vagy részlegesen foglalkoztatott munkavállalók kiesett munkanapokra eső bérét, akik után munkáltatójuk több mint egy éve társadalombiztosítási járulékot fizet. A kérelmet a megfelelő igazolásokkal a munkáltatóknak kell benyújtaniuk az LSSO-nak, munkavállalók nem kérelmezhetik.

A kormányzóvivő, az Électricité du Laos vezérigazgatója, valamint az energia- és bányászati miniszter közös sajtótájékoztatóján június 22-én bejelentették: a kormánynak a koronavírus járvány terjedése miatt foganatosított rendkívüli intézkedéseinek áprilisi, májusi és júniusi hónapjaira a lakossági áramszolgáltatás ára kedvezményesen csökken. A 0-150 KWh között

fogyasztók KWh-ként 355 kip-et (0,04 USD), a 150-461 KWh között fogyasztók 710 kipet (0,08 USD) fizetnek.

A Postaügyi és Telekommunikációs Minisztérium közleményben szólította fel a lakosságot, hogy a koronavírus-járvány utáni „új normál rendre” való áttérés jegyében július 1-től december 31-ig minden telefonszámot és SIM-kártyát a szolgáltatóknál regisztráljon. A határidőt 2021 januárjában 2021 júniusáig meghosszabbították.

A Laoszi Központi Bank (Bank of the Lao PDR – BOL) március 26-i irányelvei a hitelpolitika koronavírus-helyzethez való igazítására: a tőke- és kamattörlesztések egy évvel történő elhalasztása, a kamatlábak kiigazítása, az adósságok átkategorizálása és átstrukturálása.

A Nemzeti Kereskedelmi és Iparkamara elnökének tájékoztatása szerint a helyi turizmus az elmúlt hónapokban csak a fővároshoz közeli idegenforgalmi központokban (pl, Vang Vieng) tudta némileg ellensúlyozni a külföldi látogatók teljes hiányát.

Az egészségügyi miniszter 2020. december 22-i rendeletében szabályozta a koronavírus-teszt díjait Laoszban, amelyek a jövőben a jövedelmi kategóriákhoz igazodnak (korábban ingyenesek voltak):

- Laoszban dolgozó külföldi munkások, diplomata, nemzetközi szervezetek képviselői, vállalati szakértők, esetleges külföldi turisták, külföldre utazó laoszi vendégmunkások, önkéntesen tesztelők számára a díj: 1.200.000 laoszi kip (kb. 120 USD)
- kórházi ápoltak, vészhelyzeti páciensek, laoszi köztisztviselők, laoszi diákok számára a díj: 50.000 laoszi kip (kb. 5 USD),
- A koronavírus teszt ingyenes, amennyiben orvosi diagnózishoz szükséges, a laoszi kormány külföldi vendégei, a külföldről visszatért laoszi vendégmunkások és a buddhista szerzetesek számára.

Laosz foglalkozik a koronavírus elleni oltóanyag beszerzésének kérdésével, és nagyra értékeli az adományként részére kísérleti jelleggel juttatott oltóanyagokat.

A vakcina beszerzése Laosz számára három vonalon folyik:

- 1./ **Sinofarm COVID-19 kínai vakcina.** Kína adományként 2000 adag oltóanyagot biztosított Laosz számára, amelyeket kísérleti jelleggel orvosokon, ápolónőkön, a fertőzés veszélyének leginkább kitett, a határállomásokon dolgozó bevándorlási hivatalnokokon tesztelnek, önkéntes alapon, mindeddig pozitív eredménnyel.
- 2./ **Az orosz Sputnik-V vakcina.** Január folyamán Oroszország ugyancsak adomány formájában 500 adag oltóanyagot biztosít Laosz számára.
- 3./ Laosz a **COVAX facility, COVAX Alliance, GAVI** (Global Alliance for Vaccines and Immunization) vonalán is igyekszik oltóanyaghoz jutni, ami azonban minden bizonnyal időigényes lesz, mivel 92 ország társaságában található.

A kormány terve szerint a kísérleti jellegű oltásokat követően a szélesebb körű oltásokat 2021 áprilisában kezdik meg, és az év végére a 7 milliós lakosság 20%-át tervezik beoltani.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Exportlehetőségeink továbbra is a KSH¹-projektek keretében megvalósuló magyar áru-, szolgáltatás- és technológiaszállításokhoz kötődnek a mezőgazdaság, az állattenyésztés, a haltenyésztés, a takarmánytermelés, az élelmezésbiztonság, a vízgazdálkodás, a víztisztítás, a szennyvíztisztítás, a népességnyilvántartás területén. A koronavírus járvány utáni időszakban KSH-projektjeink várhatóan az erdőgazdálkodás, az egészségügy, a statisztika, az adatkezelés és –nyilvántartás, valamint az e-government területével bővülnek. Elsősorban az egészségügyben és az IT szektorban nyílnak új lehetőségek, mivel a járvány laoszi tapasztalatainak levonása az utóbbiak gyorsabb ütemű fejlesztését vonhatja maga után.

¹ Kötött segélyhitel